

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з наукової роботи
Полтавського державного
медичного університету

Професор І.П.Кайдашев
2021р

**ВИСНОВОК ПРО НАУКОВУ НОВИЗНУ, ТЕОРЕТИЧНЕ ТА
ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДИСЕРТАЦІЇ**
за результатами фахового семінару при Полтавському державному
медичному університеті щодо попередньої експертизи дисертаційної
роботи аспіранта очної (вечірньої) форми навчання
ОНИЩЕНКО АНАСТАСІЇ ВОЛОДИМИРІВНИ
за темою: «ПРОФІЛАКТИКА ТА ЛІКУВАННЯ ГІНГІВІТУ У ДІТЕЙ
МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З НАДМІРНОЮ МАСОЮ ТІЛА»
поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії
за спеціальністю
221 – Стоматологія
(протокол № 11 від «14» червня 2021 року)

м. Полтава 2021

Голова засідання: д. мед. н., професор Каськова Людмила Федорівна

Секретар засідання: к. мед. н., доцент Денисенко Софія Валеріївна

Присутні: д. мед. н., професор Аветіков Д. С., доктор філософії Акімов О. Є., д. мед. н., професор Голованова І. А., д. мед. н., к.мед.н., доцент Давиденко Г. М., д. мед. н., професор Дмитренко М. І., д. мед. н., професор Дворник В. М., д.мед.н., професор Єрошенко Г. А., д. мед. н., професор Король Д. М., д. мед. н., професор Куроєдова В. Д., к.мед.н., доцент Лохматова Н. М., д. мед. н., професор Міщенко І. В., д. мед. н., професор Ніколішин А. К., к.мед.н., доцент Несіна І. М., д. мед. н., професор Новіков В. М., д. мед. н., професор Петрушанко Т. О., к.мед.н., доцент Пода О. А., д. мед. н., професор Силенко Ю. І., д. мед. н., професор Ткаченко П. І, д. мед. н., професор Шешукова О. В.

Всього присутніх: 21 особ.

Порядок денний:

Попередня експертиза дисертаційної роботи аспіранта очної (вечірньої) форми навчання кафедри дитячої стоматології Полтавського державного медичного університету філософії за спеціальністю 221-Стоматологія.

Тема дисертації Онищенко Анастасії Володимирівни на здобуття наукового ступеня доктора філософії затверджена на засіданні вченої ради стоматологічного факультету Української медичної стоматологічної академії (протокол № 55 від «23» листопада 2017 року).

Дисертація виконана на базі Полтавського державного медичного університету.

Науковий керівник: доктор медичних наук, професор Шешукова Ольга Вікторівна, завідувача кафедрою дитячої стоматології Полтавського державного медичного університету.

Рецензенти:

- д.мед.н., професор Петрушанко Тетяна Олексіївна, що має 5 наукових публікації, опублікованих за останні п'ять років, за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача, з яких 2 публікації у виданнях,

проіндексованих у базах даних Scopus; не входив до складу разових спеціалізованих рад більше восьми разів протягом останнього року та не входить до числа близьких осіб здобувача; здобув ступінь доктора медичних наук більш ніж за п'ять років до моменту створення одноразової ради із захисту кандидатських дисертацій на присвоєння звання доктора філософії.

- к. мед. н., доцент Лохматова Наталія Михайлівна, що має 5 наукових публікації, опублікованих за останні п'ять років, за науковим напрямом, за яким підготовлено дисертацію здобувача, з яких 1 публікація у виданнях, проіндексованих у базах даних Scopus. Не входила до складу разових спеціалізованих рад більше восьми разів протягом останнього року, та не входить до числа близьких осіб здобувача, здобув ступінь кандидата медичних наук більш ніж за п'ять років до моменту створення одноразової ради із захисту кандидатських дисертацій на присвоєння звання доктора філософії.

- **Слухали:** доповідь аспіранта Онищенко Анастасії Володимирівни.

Вельмишановна головуєча, вельмишановні члени фахового семінару, присітні. Всесвітня організація охорони здоров'я визначила, що надмірна маса тіла у дітей на сьогоднішній день настільки поширена, що впливає на стан здоров'я та визнана новою неінфекційною епідемією нашого часу .

За даними досліджень ВООЗ найвищий рівень поширення надмірної ваги серед 11-річних дітей було відзначено у США (30-31%) та Греції (26-18% %), середній рівень спостерігався у дітей Хорватії (21-15%), найнижчий у дітей Франції (8-12%). В Україні є значна варіативність показників поширеності надмірної маси тіла серед дитячого населення 6-17 років за даними різних авторів від 9,2 до 16,9 % .

У той же час поширеність захворювань пародонту є надзвичайно високою, а в останні десятиріччя відзначено її значне зростання у дітей.. Розвиток і перебіг захворювань пародонту та карієсу у дітей на тлі надмірної маси тіла має свої особливості та потребує детального вивчення.

За даними American Heart Association 31,4 % батьків сприймають стан здоров'я своєї дитини як «відмінний» або «дуже добрий», а 28 % батьків не сприймають надмірну вагу дитини як проблему зі здоров'ям. Такі пацієнти звертають більше уваги на скарги, що стосуються стану порожнини рота і тому приходять за допомогою саме до стоматологічного лікувального закладу. На тлі цих фактів зростає актуальність для лікарів-стоматологів визначення предикторів захворювання пародонту, пов'язаних з впливом надмірної ваги. На теперішній час недостатньо чітко вирішені питання прогнозування

схильності до його виникнення та профілактики і лікування хронічного катарального гінгівіту у дітей з надмірною масою тіла.

Тому метою дослідження стало – підвищити ефективність профілактики та лікування хронічного катарального гінгівіту у дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла.

Завдання дослідження:

1. Визначити та оцінити основні антропометричні показники дітей молодшого шкільного віку.
2. Визначити провідні харчові та гігієнічні звички, притаманні дітям молодшого шкільного віку, залежно від їх ваги.
3. Визначити та оцінити стоматологічний статус дітей з нормальною та надмірною масою тіла.
4. Встановити зміни клітинного складу ясен у дітей з надмірною масою тіла з гінгівітом.
5. Визначити особливості біохімічних показників обміну в ротовій рідині обстежених дітей.
6. Дослідити рівень про- та протизапальних цитокінів ІЛ-6 та ІЛ-10 в ясенній рідині дітей з надмірною масою тіла.
7. Розробити та обґрунтувати схему лікувально-профілактичних заходів при гінгівітах у дітей з надмірною масою тіла.

Для визначення поширеності надмірної ваги та стоматологічного статусу у дослідження було включено 628 дітей (учні 1-4 класів шкіл м. Полтава) у віці 6-12 років. У цих дітей проводили вимірювання загальних антропометричних показників, визначали індекси карієсу, стану пародонту, індексу гігієни порожнини рота, наявність ортодонтичної патології, Оцінка фізичного розвитку обстежених дітей проводилась за даними антропометричних вимірів, зросту (м) та маси тіла (кг). На основі антропометричних обстежень було розраховано індекс маси тіла (ІМТ).

ІМТ у обстежених дітей оцінювали за допомогою перцентильних таблиць, які розроблені ВООЗ для дітей та підлітків підлітків від 5 до 19 років окремо для обох статей

Для визначення провідних харчових та гігієнічних звичок у дітей молодшого шкільного віку відповідно до ваги була розроблена анкета, в яку були включені питання, що стосувались харчових та гігієнічних звичок. Анкета за своєю структурою відповідала віковому розвитку досліджуваної групи дітей

З обстежених 628 дітей нами була сформована когорта дітей у кількості 81 особи, що були поділені на 4 групи – 1а - діти з нормальною масою тіла без ознак захворювань пародонту, 1б – діти з нормальною масою

тіла та ХКГ, 2а діти з надміною масою тіла без ознак захворювань пародонту, 2 б – діти з надмірною масою тіла та ХКГ. У цих дітей проведено поглиблене дослідження деяких біохімічних показників гомеостазу ротової порожнини - а саме- визначення NO-синтази, аргіназної активності, каталази, активності процесів пероксидації ліпідів за рівнем МДА, активності супероксиддисмутази, концентрації церулоплазміну та вивчена концентрація про- та протизапальних інтерлейкінів 6 та 10, а також проведено дослідження мазків-зішкрябів ясен.

За даними проведеного нами аналізу антропометричних досліджень встановлено, що 32,64% (205 дітей) обстежених дітей мали надмірну масу тіла.

Зріст всіх досліджуваних груп відповідає віковій нормі та коливається у межах від 1,35 до 1,38 м. Показовим для виділення в окрему групу дітей з надмірною масою тіла є вага, ІМТ та значення жирової складки.

Достовірної різниці у гігієнічних звичках дітей молодшого шкільного віку з нормальною та надмірною масою тіла не простежується. Тільки близько 70% (440 дітей) опитаних дітей молодшого шкільного віку, як з нормальною так і надмірною масою тіла, чистять зуби кожного дня. З них тільки половина (220 дітей) чистить зуби 2 рази на день, взаємозв'язок між масою тіла та звичкою не простежується.

Нами визначено, що харчові звички обстежених дітей відрізняються залежно від набутої маси тіла.

Зокрема, найбільш показовим та цікавим, як для стоматологів, так і для педіатрів є результат, отриманий при аналізі відповіді на запитання «Чи вживаєш солодощі кожного дня?». За словами дітей, що мають нормальну масу тіла, близько половини – 49,88% вживає солодощі кожного дня. У дітей з надмірною масою тіла цей показник був більшим майже в 2 рази і складав 95,12% та тільки 4,88% не вживають солодощі щоденно.

Щодо звичок харчування дітей ми з'ясували, що чверть опитаних дітей з нормальною масою тіла снідає зранку домашнім сиром чи кашею, а 65% дітей на сніданок вживає бутерброди. Тільки 12% дітей з надмірною масою щоденно снідають кашею чи молочними виробами, разюча більшість (близько 83 %) снідає бутербродами.

У обстежених нами дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла інтенсивність карієсу постійних зубів ($1,17 \pm 0,03$ зуба на одного обстеженого) вірогідно переважає таку у дітей з нормальною масою тіла ($0,96 \pm 0,02$ зуба, $p < 0,05$).

У обстежених дітей з нормальною масою тіла визначали запалення тканин пародонта у 46% дітей, у дітей з надмірною масою тіла поширеність

ХКГ достовірно вища і складала 63%. У обстежених дітей з нормальною масою тіла та ХКГ визначали запалення, що відповідає легкому ступеню.

Показники індексу РМА у дітей з надмірною масою тіла були достовірно вищими ($p < 0,05$), але також інтерпетувалися як запалення легкого ступеня. Порушень цілостності зубо-ясенного прикріплення у дітей з ХКГ виявлено не було. Серед ортодонтичної патології найчастіше зустрічалася скупченість зубів на нижній щелепі та тортоаномалії.

Індекс гігієни за Федоровим-Володкіною у дітей з надмірною масою тіла показник був найвищим при наявності ХКГ і відповідав задовільним значенням.

Нами було також проведено цитологічне дослідження зішкрябів ясенної ділянки обстежених дітей. Визначили, що у дітей з надмірною масою тіла збільшується кількість парабазальних клітин, зменшується кількість поверхневих і зростає кількість проміжних клітин. Вочевидь, що такі зміни цитологічних складових пов'язані з особливостями і станом всього організму. Саме за рахунок цього і з'являються парабазальні клітини, що мають менший розмір порівняно з проміжними.

У дітей з нормальною масою тіла проміжні клітини в цитограмах мали полігональну форму, центрально розташоване ядро овальної форми із структурованим хроматином. Мала місце слабо виражена контамінація мікроорганізмів на поверхні клітин. Поверхневі епітеліоцити у цитограмах ясен дітей групи 1а за розмірами були менші проміжних клітин, характеризувались округлою формою та нерівним контуром плазмолемі. Ядра поверхневих епітеліоцитів розміщувались ексцентрично в цитоплазмі, були гіперхромними.

У дітей з нормальною масою тіла із запаленням у тканинах пародонту цитограми характеризувались наявністю у мазках-зішкрябах з поверхні ясен епітеліоцитів переважно поверхневого шару. Для цієї групи дітей була характерною наявність у цитограмах сегментоядерних лейкоцитів та поодиноких лімфоцитів. Звертала на себе увагу більша інтенсивність контамінації мікроорганізмів на поверхні поверхневих епітеліоцитів. Така цитологічна картина спостерігається при хронічному гінгівіті.

У групі дітей із надмірною масою тіла із запаленням тканин пародонту середня кількість в полі зору парабазальних клітин була значуще більшою на 33 %, а проміжних - на 48,2 % за показники в групі без запалення. У дітей з надмірною масою тіла виявлялись епітеліоцити з ознаками каріолізису, клітини епітелію зі зруйнованими ядрами. Звертав на себе увагу найбільший ступінь вираженості контамінації мікробної флори, іноді мікроорганізми вкривали всю поверхню клітин.

Встановлено, що у групі дітей із запаленням у тканинах пародонту і надмірною масою тіла спостерігався достовірно більша кількість епітеліоцитів із дегенеративними змінами, порівняно із кількістю таких клітин у групі дітей без запалення тканин пародонту.

Аналіз клітинного складу цитограм у дітей з нормальною масою тіла без запалення і з запаленням тканин пародонту дозволив встановити їх співвідношення, яке складає 0:6:94 (парабазальні, проміжні, поверхневі). Ступінь диференціації різних епітеліоцитів визначає їх наступне відсоткове співвідношення – 2:5:93 у дітей з надмірною масою тіла без запалення тканин пародонту та 3:7:90 у дітей з надмірною масою тіла і ХКГ.

У групі дітей з надмірною масою тіла та без ознак запалення тканин пародонта отриманий результат швидкості слиновиділення був $0,51 \pm 0,01$ мл/хв, а при ХКГ вірогідно нижчий - $0,46 \pm 0,02$ мл/хв., $p < 0,05$, що свідчить про погіршення процесів самоочищення та можливі зміни фізико-хімічних показників ротової рідини.

Підвищена маса тіла у дітей молодшого шкільного віку супроводжується підвищенням загальної активності NO-синтази в ротовій рідині на 48,1% при порівнянні з пацієнтами з нормальною масою тіла. При цьому активність cNOS і iNOS статистично значимо не змінюються.

Активність аргінази знижується в 2,21 рази у дітей з нормальною масою тіла та ХКГ. Запальний процес в тканинах пародонта на тлі підвищеної маси тіла також знижує активність аргінази в 2,19 рази при порівнянні з групою пацієнтів з підвищеною масою тіла без ознак запалення пародонта.

У дітей з нормальною масою тіла концентрація ІЛ-6 була більшою і коливалась у межах $6,12 \pm 0,36$ пг/мл, - $6,25 \pm 0,33$ пг/мл. Значення ІЛ-6 у дітей з надмірною масою тіла був у межах $4,64 \pm 0,26$ пг/мл п $4,46 \pm 0,1$ пг/мл, що може вказувати на більшу та стійкішу імунну відповідь. Рівень ІЛ-10 здорових дітей з нормальною масою тіла був нижчий, ніж у дітей з надмірною масою тіла ($3,47 \pm 0,53$ та $5 \pm 0,53$, $p < 0,05$ відповідно). Можна уявити, що захисний протизапальний потенціал у здорових дітей з надмірною масою тіла є більшим.

Для нормалізації стану гомеостазу ротової порожнини, збільшення резистентності твердих тканин зубів та ясен нами запропонований лікувальний комплекс для дітей з надмірною масою тіла.

Запропонований комплекс включає наступні заходи.

1. Усі пацієнти були навчені гігієні порожнини рота методом чистки зубів за Басс, проведена контрольована чистка зубів з демонстрацією результатів.
2. Призначена 2-х-разова чистка зубів під контролем дорослих

методом Басс з використанням зубної паста «Новый Жемчуг Хвойный бальзам», та зубної щітки MAY dent середньої жорсткості special care супер чистка;

3. Дитячий ополіскувач для порожнини рота «Новый Жемчуг Клубника» призначали для полоскання порожнини рота в об'ємі - один ковпачок на одну процедуру ополіскування 2 рази за добу;

4. Гель «Abigel» рекомендовано наносити 2-3 рази на день - щоденно, протягом 4-6 днів, масажуючи ясна протягом 3-х хвилин: великим і вказівним пальцем правої руки масажувати ліву половину ясен верхньої і нижньої щелепи, і навпаки.

Комплекс заходів призначали протягом тижня дітям з надмірною масою тіла з профілактичною метою, дітям з надмірною масою тіла та ХКГ – з лікувальною. Використання запропонованих зубної щітки, паста та ополіскувача рекомендували і у подальшому.

Дітям з нормальною масою тіла та здоровим пародонтом, які слугували контролем, проводили професійну гігієну порожнини рота, навчали стандартному методу чистки зубів. Проводили контрольовану чистку зубів, рекомендували до застосування зубну щітку згідно віку та профілактичну зубну пасту.

Дітям з нормальною масою тіла та ХКГ призначали комплекс лікування згідно протоколу. Комплекс включав в себе: навчання індивідуальної гігієни порожнини рота та її контроль; професійну гігієну порожнини рота; призначення для індивідуальної гігієни порожнини рота зубної паста у поєднанні з полосканням рота розчином Фурациліну 0,02%; аплікації на ясна масляним розчином Хлорофіліпту на 5 хв; надавали рекомендації з приводу збалансованого харчування. Лікування проводили протягом 7 днів.

Проведене стоматологічне обстеження через 1 місяць після застосування запропонованого нами лікувально-профілактичного комплексу визначило його позитивний вплив на стан гігієни порожнини рота, а саме, в усіх групах дослідження рівень гігієни порожнини рота покращився до доброго. Найбільш показовим є покращення стану гігієни порожнини рота в групі дітей з надмірною масою тіла - з задовільного до гарного ($1,15 \pm 0,06$ балів та $1,22 \pm 0,08$ балів, $p < 0,05$)

Через місяць після застосування комплексу встановлено, що запалення в тканинах пародонту дітей всіх досліджуваних груп не визначалося (РМА= 0%).

Стоматологічне обстеження проведене нами через півроку дозволило визначити дещо гірший стан гігієни порожнини рота у всіх досліджуваних

групах. Через 6 місяців після застосування запропонованого лікувально-профілактичного комплексу нами визначено зростання індексу РМА в групах 1а та 2 б (6, 2% та 8,8 % відповідно), що свідчило про запалення ясен легкого ступеня.

У дітей молодшого шкільного віку при наявності ознак катарального гінгівіту, підвищеної маси тіла або їх поєднання спостерігається зміна активності маркерних ферментів поляризації макрофагів ротової рідини в бік збільшення активності індуцибельної NO-синтази (на 48,1%, 107,7% та 67,8% відповідно), що свідчить про переважання поляризації макрофагів за M1 фенотипом.

Підвищена маса тіла у дітей молодшого шкільного віку призводить до посилення процесів перекисного окислення ліпідів, про що свідчить збільшення концентрації малонового діальдегіду на 36,3% у групі дітей із підвищеною масою тіла та на 42,3% у групі дітей із підвищеною масою тіла та ознаками катарального гінгівіту після застосування лікувально-профілактичних заходів. Розроблений і впроваджений в клінічну практику лікувально-профілактичний комплекс сприяв покращенню гігієни порожнини рота, нормалізував стан прооксидантно-антиоксидантної системи (МДА, церулоплазмін)

Проведені через рік антропометричні дослідження свідчать про покращення вивчаємих показників у дітей з надмірною масою тіла.

На висновках і практичних рекомендаціях дозвольте не зупинятись, вони отримані членами ради.

Дякую за увагу!

Були задані питання, на які дисертант надав вичерпні відповіді.

1. Актуальність теми. Вагомою проблемою охорони здоров'я населення України є розробка та впровадження методів та засобів діагностики і профілактики основних стоматологічних захворювань у дітей.

Всесвітня організація охорони здоров'я визначила, що надмірна маса тіла у дітей на сьогоднішній день настільки поширена, що впливає на стан здоров'я населення та визнана новою неінфекційною епідемією нашого часу.

За даними досліджень ВООЗ найвищий рівень поширення надмірної ваги серед 11-річних дітей було відзначено у США (30-31%) та Греції (26-18% %), середній рівень спостерігався у дітей Хорватії (21-15%), найнижчий у дітей Франції (8-12%). У Російській Федерації 5,5% дітей, що проживають в сільській місцевості, мають ожиріння, серед міських жителів таких дітей 8,5 %. В Україні є значна варіативність показників поширеності надмірної маси тіла серед дитячого населення 6-17 років за даними різних авторів від 9,2 до 16,9 %.

У той же час поширеність захворювань пародонту є надзвичайно високою, а в останні десятиріччя відзначено її значне зростання у дітей [8-10]. Дослідження свідчать, що у 15-18-річних підлітків в 10-15% випадків діагностують генералізовані форми гінгівіту і пародонтиту.

Виявлено більш агресивний перебіг захворювань пародонту на тлі соматичної патології, а також на тлі надмірної маса тіла.

Розвиток і перебіг захворювань пародонту та карієсу у дітей та підлітків на тлі надмірної маси тіла має свої особливості та потребує детального вивчення.

2. Тема дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії затверджена на засіданні вченої ради стоматологічного факультету Української медичної стоматологічної академії (протокол № 55 від «23» листопада 2017 року).

3. Зв'язок теми із державними або галузевими науковими програмами та планами робіт установи. Дисертаційна робота виконана в рамках науково-дослідної роботи науково-дослідної роботи Науково-дослідного інституту генетичних та імунологічних основ розвитку патології та фармакогенетики Української медичної стоматологічної академії «Розробка методів терапії запальної патології щелепно-лицьової ділянки, спрямованої на поляризацію субпопуляцій макрофагів», № ДР 0117U005251 та науково-дослідної роботи кафедри педіатрії №2 «Вивчення патогенетичних механізмів реалізації найбільш поширених захворювань дитячого віку, оптимізації діагностики та лікування» 2017-2021 рр. (№ держреєстрації 0117U004683). Дисертантка була безпосереднім співвиконавцем теми.

4. Особистий внесок здобувача у дисертації. Дисертаційна робота є самостійним науковим дослідженням. Автором особисто проведено моніторинг відомих фундаментальних та періодичних наукових видань із досліджуваної теми, систематизовано інформаційно-патентний пошук. Разом із науковим керівником сформульовані мета й основні завдання дисертаційної роботи. Самостійно проведено клініко – лабораторне дослідження. Проведено аналіз отриманих результатів клінічного і лабораторного досліджень і їх статистична обробка, написання і оформлення дисертації, сформульовані висновки, розроблено практичні рекомендації. У публікаціях, надрукованих у співавторстві основні ідеї та матеріали належать дисертанту.

5. Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій. У роботі дисертант вирішував ряд завдань, а саме:

1. Оцінити антропометричні дані у дітей 6-12 років, визначити частку дітей з надмірною масою тіла серед обстежених.

2. Проаналізувати харчові та гігієнічні звички у обстежених дітей 6-12 років залежно від маси тіла.
3. Визначити та оцінити стоматологічний статус дітей залежно від маси тіла.
4. Оцінити зміни клітинного складу ясен у дітей з надмірною масою тіла з гінгівітом.
5. Оцінити рівень концентрації МДА, церулоплазмiна, NO₂-, активність gNOS, iNOS, cNOS, аргiнази, СОД, каталази і цитокiнів IL-6 та IL-10 в ротовій рiдинi обстежених дітей залежно від маси тіла.
6. Обґрунтувати схему профiлактичних та лікувальних заходiв при хронiчному катаральному гiнгiвiтi у дітей молодшого шкiльного вiку з надмірною масою тіла.
7. Оцінити ефективність профiлактичних та лікувальних заходiв у дітей молодшого шкiльного вiку з ХКГ та надмірною масою тіла.

Для досягнення поставленої мети нами було оглянуто 628 дітей молодшого шкiльного вiку м. Полтави, з них за даними вимiрiв антропометричних показникiв 32,64% (205 дітей) мали надмірну масу тіла.

Пiд час профiлактичних оглядiв для формування групи з фактором ризику надмірної ваги можна використовувати співвiдношення ОТ/ОС.

Ураженiсть карiєсом тимчасових зубiв у дітей з надмірною масою тіла була вiрогiдно нижчою, нiж у групi дітей з нормальною масою тіла.

У обстежених нами дітей з нормальною масою тіла та ХКГ визначали запалення, що вiдповiдає легкому ступеню, цей iндекс у дітей з надмірною масою тіла був достовiрно вищим ($p < 0,05$), але також залишався в межах запалення легкого ступеня. Дiти, що входили до групи з нормальною масою тіла та ХКГ та в групу з надмірною масою тіла і ХКГ мали позитивну пробу Писарєєва-Шиллера, порушень цiлiстностi зубо-ясенного прикрiплення у дітей з ХКГ виявлено не було.

У дітей з надмірною масою тіла, на вiдмiну вiд дітей з нормальною масою тіла, збiльшується кiлькiсть парабазальних клiтин, зменшується кiлькiсть поверхневих і зростає кiлькiсть промiжних клiтин. Аналіз клiтинного складу цитограм у дітей з нормальною масою тіла без запалення і з запаленням тканин пародонту дозволив встановити їх співвiдношення, яке складає 0:6:94 (парабазальнi, промiжнi, поверхневі). Ступiнь диференцiацiї рiзних епiтелiоцитiв визначає їх наступне вiдсоткове співвiдношення – 2:5:93 у дітей з надмірною масою тіла без запалення тканин пародонту та 3:7:90 у дітей з надмірною масою тіла і ХКГ.

У ходi проведення та аналізу отриманих даних встановлено, що пiдвищена маса тіла у дітей молодшого шкiльного вiку призводить до

посилення процесів перекисного окислення ліпідів і концентрації церулоплазміну в ротовій рідині.

Застосовані дисертантом методи обстеження пацієнтів є загальноприйнятими, інформативними, визнаними у теоретичній та практичній медицині, адекватними поставленій у роботі меті, задачам. Ретельна статистична обробка фактичного матеріалу переконливо свідчить про достовірність отриманих результатів, а їх обговорення, висновки та практичні рекомендації, які дозволяють стверджувати про достатній рівень обґрунтованості сформульованих автором наукових положень, що доповідались на численних науково-практичних форумах різного рівня.

6. Характеристика первинної документації. Первинний матеріал представленої дисертації складається з інформованих згод – 81; медичних стоматологічних карт -81; карт антропометричного дослідження -81; анкет-162; статистичних карт дослідження – 81; журналу протоколів біохімічних досліджень – 1; протоколів цитологічного дослідження мазків-зішкрябів – 32; скелець з мікропрепаратами – 81; медичних стоматологічних карт -628; документації по статистичній обробці матеріалу; бази літературних джерел – 238 рефератів. Документи представлені у повному обсязі, оформлені необхідним чином. Порушень у веденні і оформленні документації не виявлено.

7. Заключення комісії з питань етики. Комісія з етичних питань та біоетики Української медичної стоматологічної академії (протокол №182 від 29.04.2020 р.) вважає, що дисертація Онищенко Анастасії Володимирівни на тему «Профілактика та лікування гінгівіту у дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла» відповідає всім етичним вимогам, принципам Гельсінської декларації, прийнятої Генеральною асамблеєю Всесвітньої медичної асоціації (1997-2000р.), Конвенції Ради Європи про права людини та біомедицину (1997р.), відповідним положенням ВООЗ, Міжнародної ради медичних наукових товариств, Міжнародного кодексу медичної етики (1983р.), повністю виключає обмеження інтересів хворого і нанесення шкоди його здоров'ю та всім етичним вимогам.

8. Наукове значення роботи.

Доповнені наукові дані щодо антропометричних показників дітей молодшого шкільного віку м. Полтави. Вперше за результатами проведеного факторного аналізу визначений, як прогностичний критерій розвитку ХКГ, другий антропометричний фактор, про це свідчать отримані значущі навантаження компонентів.

Поглиблені дані щодо харчових та гігієнічних звичок у обстежених дітей.

Поглиблені наукові дані щодо ураженості карієсом дітей з надмірною масою тіла, у них визначена вища інтенсивність карієсу постійних зубів, ніж у дітей з нормальною масою тіла. Вперше визначено, що у дітей з надмірною масою тіла збільшується кількість парабазальних клітин в яснах, зменшується кількість поверхневих і зростає кількість проміжних клітин. Вперше у дітей молодшого шкільного віку при наявності ХКГ, підвищеної маси тіла або їх поєднання визначена зміна активності маркерних ферментів поляризації макрофагів ротової рідини в бік збільшення активності індукцйбельної NO-синтази, що свідчить про переважання поляризації макрофагів за M1 фенотипом.

Доповнені дані щодо впливу підвищеної масо тіла на посилення процесів перекисного окислення ліпідів, на зниження антиоксидантної активності вказують отримані показники навантаження компонент факторного аналізу.

9. Теоретичне значення роботи.

Отримані в ході виконання даної роботи результати дослідження та запропоновані профілактичні та лікувальні заходи впроваджені в клінічну роботу Комунального підприємства «Міська дитяча клінічна стоматологічна поліклініка Полтавської міської ради» і навчальний процес на кафедрах: дитячої стоматології Української медичної стоматологічної академії, стоматології Харківського національного медичного університету, дитячої стоматології Івано-Франківського національного медичного університету, стоматології дитячого віку Буковинського державного університету для підвищення засвоюваності інформації тем з дитячої стоматології.

10. Відповідність вимогам до оформлення дисертації. Дисертаційна робота Онищенко Анастасії Володимирівни на тему «Профілактика та лікування гінгівіту у дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла» повністю відповідає вимогам до оформлення, затверджених Наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 № 40, зокрема вона містить основні структурні елементи (титульний аркуш, анотацію, зміст, основну частину, список використаних джерел). Обсяг основного тексту дисертації відповідає пунктам 11 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013р. №567. Дисертація викладена на 185 сторінках комп'ютерного тексту і складається із титульного аркушу, анотації, вступу, огляду літератури, описання об'єкту і методів дослідження, 2 розділів власних досліджень, аналізу і обговорення результатів досліджень, висновків, практичних рекомендацій, списку використаної літератури та додатків. Список літератури

включає 292 джерел, з них 107 кирилицею, 185 латиницею. Фактичні результати представлені в 16 таблицях та 16 рисунках.

11. Практичне значення роботи. Розроблено та запропоновано використовувати анкету для моніторингу гігієнічних та харчових звичок у дітей молодшого шкільного віку (Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 96925 Науковий твір «Анкета-опитувальник «Оцінювання гігієнічних та харчових звичок дітей молодшого шкільного віку»/ Шешукова О.В., Онищенко А.В. Дата реєстрації 27.03.2020).

Розроблено та рекомендовано використовувати в дитячих колективах настільну гру, яка орієнтована на формування та закріплення корисних звичок.

Біохімічні показники (білок, СОД, каталаза, МДА, gNOS, cNOS, iNOS, NO₂, аргіназа, церулоплазмін) ротової рідини у дітей молодшого шкільного віку з різною масою тіла доцільно використовувати в якості критеріїв контролю ефективності профілактичних та лікувальних заходів.

За результатами проведеного клініко-лабораторного обстеження для лікування і профілактики ХКГ у дітей з надмірною масою тіла запропонований лікувально-профілактичний комплекс, що ефективно нормалізує функціонування окремих ферментів циклу оксиду азоту і знижує інтенсивність перекисного окислення ліпідів у ротовій рідині дітей молодшого шкільного віку з ХКГ і підвищеною масою тіла. (Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 102984 Науковий твір «Спосіб профілактики та лікування захворювань тканин пародонту у дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла»/ Шешукова О.В., Онищенко А.В. Дата реєстрації 3.03.2021).

Отримані в ході виконання даної роботи результати дослідження та запропоновані профілактичні та лікувальні заходи впроваджені в клінічну роботу КП «МДКСП ПМР» і навчальний процес на кафедрах: дитячої стоматології Української медичної стоматологічної академії, стоматології Харківського національного медичного університету, дитячої стоматології Івано-Франківського національного медичного університету, стоматології дитячого віку Буковинського державного університету.

12. Повнота опублікування результатів дисертації. Результати дисертації Онищенко Анастасії Володимирівни на тему «Профілактика та лікування гінгівіту у дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла» опубліковані у відповідності до вимог Наказу Міністерства освіти і науки України «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» від 23.09.2019 №1220.

За матеріалами дисертації опубліковано 21 наукова праця, серед яких 5 статей – у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у журналі, що входить до наукометричної бази Scopus, і надрукована у державі Європейського Союзу; 15 тез у матеріалах науково-практичних конференцій. Отримано 2 свідоцтва про реєстрацію авторського права на твір.

13. Апробація результатів дисертації. Основні положення дисертаційної роботи викладено й обговорено на 15 конференціях:

1. 87-а науково-практична конференція студентів та молодих вчених з міжнародною участю „Інновації в медицині”, 22-23 березня 2018 р., м. Івано-Франківськ.
2. XV Міжнародна наукова конференція студентів та молодих вчених «Перший крок в науку - 2018», 18-20 квітня 2018 р., м. Вінниця. Міська науково-практична конференція „Сучасні методи профілактики та лікування в дитячій стоматології”, м. Полтава, 1 червня 2018 року.
3. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні проблеми сучасної стоматології», присвячена 80-річчю від дня народження Заслуженого діяча науки і техніки України, академіка Української академії наук, доктора медичних наук, професора Є.В. Ковальова Полтава, 25-26 жовтня 2018 р.
4. XII Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених "Актуальні питання клінічної медицини", 26 жовтня 2018 року, м. Запоріжжя.
5. Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених «Медична наука- 2018», м. Полтава, 16 листопада 2018 року.
6. XVI Міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених «Перший крок в науку - 2019», 18-19 квітня 2019 р., м. Вінниця, 2019.
7. XXIII Міжнародний й медичний конгрес молодих вчених, 15-17 квітня 2019 року, м. Тернопіль
8. International Scientific and Practical Conference of Student, Postgraduates and Young Scientists: «BIOMEDICAL PERSPECTIVES»
9. З'їзд Всеукраїнського Лікарського Товариства, м. Полтава, 14-16 листопада 2019 року
10. Актуальні проблеми стоматології, щелепно-лицевої хірургії, пластичної хірургії голови та шиї», м. Полтава, 14-15 листопада 2019 року
11. Міжнародна наукова конференція студентів та молодих вчених «Перший крок в науку - 2020», 6-8 квітня 2020 р., м. Вінниця.
12. The IX Annual International Scientific-Practical Conference “Medicine Pressing Questions”, 8-10 квітня 2020, Азербайджан, Баку. – 2020.
13. Міжнародної науково-практичної конференції «Нові тенденції та

невирішені питання профілактичної та клінічної медицини». Люблін, Польща. 25-26 вересня 2020

14. Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених «Медична наука- 2020», м. Полтава, листопада 2020 року.

15. Міжнародна наукова конференція студентів та молодих вчених «Перший крок в науку - 2021», 15-17 квітня 2021 р., м. Вінниця

14. Особистий внесок здобувача до наукових праць. Публікації в яких були опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Шешукова О. В. Вплив гігієнічних та харчових звичок на інтенсивність та поширеність карієсу у дітей молодшого шкільного віку з нормальною та надмірною масою тіла / Шешукова О. В., **Веретільник А. В.** // Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. – 2019. – Т. 19, вип. 4 (68). – С. 77–82. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*

2. Шешукова О. В. Вміст інтерлейкіну-6 у ротовій рідині дітей молодшого шкільного віку з нормальною та надмірною масою тіла / Шешукова О.В., **Онищенко А.В.**, Мамонтова Т. В. // Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. – 2020. – Т. 20, вип. 2. – С. 211–215. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*

3. Шешукова О. В. Вміст інтерлейкіну-10 у ротовій рідині дітей молодшого шкільного віку з нормальною та надмірною масою тіла / Шешукова О. В., **Онищенко А. В.** // Вісник проблем біології і медицини. – 2020. – Вип. 3 (157). – С. 374–377. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*

4. Шешукова О.В. The influence of overweight and inflammation of periodontal tissues on the activity of marker enzymes of macrophages polarization in the oral fluid of primary school-aged children / Шешукова О. В., Акімов О. Є., **Онищенко А. В.** // Вісник проблем біології і медицини. – 2020. – Вип. 4. – С. 356–360. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*

5. Шешукова О. В. Вплив лікувально-профілактичного комплексу на біохімічні параметри ротової рідини дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла і ознаками запалення в тканинах пародонту / Шешукова О. В., Костенко В. О., Акімов О. Є., **Онищенко А.В.** // Вісник проблем біології і медицини. – 2021. – Вип. 1. – С. 376–381. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*

6. **Онищенко А. В.** Clinical and cytological characteristics of the gums in children of primary school age with normal body weight and overweight / Онищенко А. В., Шешукова О. В., Єрошенко Г. А. // Wiadomości Lekarskie. – 2021. - Vol. LXXIV, Issue 3. – P. 423–428. (Scopus) *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*
7. **Веретільник А. В.** Поширеність надмірної маси тіла у дітей молодшого шкільного віку та її вплив на стоматологічне здоров'я (за даними літератури) // Матеріали конференції. 87-а науково-практична конференція студентів та молодих вчених з міжнародною участю „Інновації в медицині”, м. Івано-Франківськ, 22-23 березня 2018 р.- Івано-Франківськ, 2018. – С. 76. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*
8. **Веретільник А. В.** Сучасні погляди на патогенез захворювань пародонту у дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла // Матеріали конференції. XV Міжнародна наукова конференція студентів та молодих вчених, м. Вінниця, 20 квітня 2018 р- м. Вінниця. – С. 422. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*
9. Шешукова О. В. Гігієнічні та харчові звички дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла / Шешукова О. В. **Веретільник А. В.** // Матеріали конференції. Міська науково-практична конференція „Сучасні методи профілактики та лікування в дитячій стоматології”, м. Полтава, 1 червня 2018 року. – Полтава, 2018. – С. 4. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*
10. Шешукова О. В. Вплив гігієнічних та харчових звичок на карієс резистентність зубів у дітей молодшого шкільного віку / Шешукова О. В., **Веретільник А. В.** // Матеріали конференції. Науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні проблеми сучасної стоматології», присвячена 80-річчю від дня народження Заслуженого діяча науки і техніки України, академіка Української академії наук, доктора медичних наук, професора Є.В. Ковальова Полтава, 25-26 жовтня 2018 р. Стендова доповідь *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*
11. **Веретільник А. В.** Сучасний стан тканин пародонту у дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла м. Полтава // Матеріали конференції. XII Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених "Актуальні питання клінічної медицини", м. Запоріжжя, 26 жовтня 2018 р. – Запоріжжя, 2018. – С. 21–23. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу,*

аналіз результатів, підготовка публікації до друку)

12. **Веретільник А. В.** Вплив гігієнічних та харчових звичок на стан гігієни порожнини рота у дітей з нормальною та надмірною масою тіла // Матеріали конференції. Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених «Медична наука- 2018», м. Полтава, 16 листопада 2018 р. – Полтава, 2018. – С. 8–9. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*

13. **Веретільник А. В.** Особливості мікрокристалізації слини у дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла // Матеріали конференції. XVI Міжнародної наукової конференції студентів та молодих вчених «Перший крок в науку - 2019», м. Вінниця, 18-19 квітня 2019 р. – Вінниця, 2019. – С. 429–430. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*

14. **Веретільник А. В.** Взаємозв'язок стоматологічного статусу та концентрації білка у ротовій рідині у дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла // Матеріали конференції. XXIII Міжнародний й медичний конгрес молодих вчених, м. Тернопіль, 15-17 квітня 2019 р. – Тернопіль, 2019. – С. 95. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*

15. **Онищенко А.В.** Dental caries and overweight in a sample of junior school age Ukrainian children // Матеріали конференції. International Scientific and Practical Conference of Student, Postgraduates and Young Scientists: «BIOMEDICAL PERSPECTIVES». – С.140 *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*

16. Шешукова О. В., **Онищенко А. В.** Інтенсивність та поширеність карієсу у дітей молодшого шкільного віку з нормальною та надмірною масою тіла // Матеріали конференції. З'їзд Всеукраїнського Лікарського Товариства, м. Полтава, 14-16 листопада 2019 р. – Полтава, 2019. – С. 172. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*

17. Шешукова О. В., **Онищенко А. В.** Взаємозв'язок стоматологічного статусу та концентрації церулоплазмину у ротовій рідині дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла // Матеріали конференції. Актуальні проблеми стоматології, щелепно-лицевої хірургії, пластичної хірургії голови та ший», м. Полтава, 14-15 листопада 2019 р. – Полтава, 2019. – С. 62–63. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*

18. Шешукова О. В., **Онищенко А. В.** Соціально-педагогічна роль дитячого лікаря-стоматолога у мотивації формування корисних звичок та

профілактиці і лікуванні захворювань ротової порожнини дітей молодшого шкільного віку // Матеріали конференції. Міжнародна наукова конференція студентів та молодих вчених «Перший крок в науку - 2020», м. Вінниця, 6-8 квітня 2020 р. – Вінниця, 2020. – С. 502-503. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*

19. Шешукова О. В., Максименко А. І., **Онищенко А. В.** Особенности микрокристаллизации слюны у детей младшего школьного возраста в зависимости от массы тела // Матеріали конференції. The IX Annual International Scientific-Practical Conference “Medicine Pressing Questions”, Азербайджан, Баку-8-10 квітня 2020р. – С. 36. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*

20. Шешукова О. В, **Онищенко А. В.** Adaption of children of primary school age to the dental visit // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Нові тенденції та невирішені питання профілактичної та клінічної медицини». Люблін, Польща.- 25-26 вересня 2020р.- С. 200-204 *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*

21. Шешукова О. В., **Онищенко А. В.** Вміст ІЛ-6 та ІЛ-10 у ротовій рідині дітей молодшого шкільного віку з нормальною та надмірною масою тіла // Міжнародна наукова конференція студентів та молодих вчених «Перший крок в науку - 2021», м. Полтава,- листопада 2020 року. – С. 5–6. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*

22. **Онищенко А. В.** Взаємозв'язок стоматологічного статусу та концентрації біохімічних параметрів ротової рідини після застосування лікувально-профілактичного комплексу у дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла і ознаками запалення в тканинах пародонту // Матеріали конференції. Міжнародна наукова конференція студентів та молодих вчених «Перший крок в науку - 2021», м. Вінниця, 15-17 квітня 2021 р. – С. 521. *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів, підготовка публікації до друку)*

23. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 96925 Науковий твір «Анкета-опитувальник «Оцінювання гігієнічних та харчових звичок дітей молодшого шкільного віку» / Шешукова О. В., **Онищенко А. В.** Дата реєстрації 27.03.2020 *(Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів)*

24. Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 102984 Науковий твір «Спосіб профілактики та лікування захворювань тканин пародонту у дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла»/

Шешукова О. В., **Онищенко А. В.** Дата реєстрації 03.03.2021 (*Особистий внесок здобувача: набір матеріалу, аналіз результатів*)

15. Відповідність змісту дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту. Дисертаційна робота Онищенко Анастасії Володимирівни на тему «Профілактика та лікування гінгівіту у дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла» відповідає спеціальності 221 – Стоматологія.

16. Характеристика здобувача, його творчий шлях у науці, ступінь його наукової зрілості тощо. За період навчання в аспірантурі на кафедрі дитячої стоматології Полтавського державного медичного університету набула теоретичні знання, уміння, навички та відповідні компетентності, передбачені освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії в Українській медичній стоматологічній академії зі спеціальності 221 – Стоматологія. Здобувач підготувала дисертацію у вигляді кваліфікаційної наукової праці на правах рукопису, виконану нею особисто, що містить наукові положення, нові науково обґрунтовані теоретичні результати проведених здобувачем досліджень, які мають істотне значення для стоматології та підтверджуються документами (первинною документацією), що засвідчують проведення цих досліджень здобувачем, свідчать про особистий внесок здобувача в науку та його наукову зрілість.

З 2010 – 2015 р. навчалася в Українській медичній стоматологічній академії, за спеціальністю «Стоматологія» і отримала диплом з відзнакою.

З 2015 – 2017 р. навчалася в магістратурі на кафедрі хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії з пластичною та реконструктивною хірургією голови та шиї УМСА за спеціальністю «Стоматологія» і отримала диплом з відзнакою.

З 2015 – 2017 р. проходила інтернатуру за спеціальністю «Стоматологія» на базі Комунального підприємства "Полтавська центральна районна клінічна лікарня".

З 2017 – 2021 р. навчалася в аспірантурі в Українській медичній стоматологічній академії на кафедрі дитячої стоматології стоматології, для здобуття наукового ступеню «Доктор філософії», та пройшла фаховий семінар з теми «Профілактика та лікування гінгівіту у дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла».

З 2019 – 2020 р. навчалася в магістратурі Полтавської державної аграрної академії за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» і отримала диплом з відзнакою.

З 2017-2020 р. працювала на посаді лікаря-стоматолога загального прийому Заворсклянської АЗП-СМ КП "Полтавський РКЦ ПМД Полтавської районної ради".

З 2017 по теперішній час працюю на посаді лікаря-стоматолога дитячого КП «Міська дитяча клінічна стоматологічна поліклініка Полтавської міської ради».

17. Результати перевірки на наявність неправомірних запозичень.

Полтавський державний медичний університет має внутрішню систему перевірки академічних текстів на наявність запозичень. Академічні тексти перевіряються на основі Положення «Про порядок перевірки в Полтавському державному медичному університеті текстових документів – магістерських, кандидатських і докторських дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність плагіату», що базується на чинному законодавстві України.

Публікації та дисертаційна робота Онищенко Анастасії Володимирівни на тему «Профілактика та лікування гінгівіту у дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла» не містять виявлених текстових та інших запозичень.

ПОСТАНОВИЛИ:

Дисертаційна робота Онищенко Анастасії Володимирівни на тему «ПРОФІЛАКТИКА ТА ЛІКУВАННЯ ГІНГІВІТУ У ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З НАДМІРНОЮ МАСОЮ ТІЛА» на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 221 – Стоматологія, виконана при науковому керівництві професора Шешукової Ольги Вікторівни, є завершеною, кваліфікованою і самостійною, виконаною на сучасному науково-методичному рівні науково-дослідницькою працею. Отримані обґрунтовані результати, сукупність яких розв'язує наукове завдання – вибір оптимальних профілактики та лікування гінгівітів у дітей молодшого шкільного віку з надмірною масою тіла .

За актуальністю теми, обсягом досліджень, викладеним в роботі матеріалом, обґрунтованістю та об'єктивністю висновків, науковою новизною і значенням практичних рекомендацій дисертаційна робота відповідає вимогам, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 06.03.19 р. № 167 стосовно дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії та може бути поданою до разової спеціалізованої Вченої

ради за спеціальністю 221 - Стоматологія.

Голова фахового семінару,
завідувачка кафедри дитячої терапевтичної
стоматології з профілактикою
стоматологічних захворювань, Л. Ф. Каськова
д. мед. н., професор

Секретар фахового семінару,
к. мед. н., доцент С. В. Денисенко

Рецензенти:

завідувач кафедри терапевтичної
стоматології,
д. мед. н., професор Т. О. Петрушанко

доцент кафедри пропедевтики
хірургічної стоматології,
к. мед. н., доцент Н. М. Лохматова